

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ W OLECKU

z dnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko
na rok 2016.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1286¹⁾) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 1515) Rada Miejska w Olecku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Karol Sobczak

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r., poz. 1916.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko na 2016 r.

I. WSTĘP

1. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i doświadczających przemocy domowej od kilku lat stanowi jedno z priorytetowych zadań stojących przed organami administracji rządowej i samorządowej.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny, destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Według danych szacunkowych w Polsce żyje ok. 1,5 – 2,0 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z awanturami w domu, żyją w ciągłym stresie, uzależnieni lub współuzależnieni rodzice nie wypełniają właściwie ról rodzicielskich.

2. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących szkodliwie – na ok. 2,5 mln.¹

3. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

4. Realizacja w/w zadań stosownie do art. 4¹ ust. 2 zdanie 1 ustawy prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W oparciu o art. 4¹ ust. 2 zdanie 3 ustawy za realizację programu odpowiedzialny jest pełnomocnik, powołany przez Burmistrza.

5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko na 2016 rok, zwany dalej programem:

- a) określa lokalne propozycje działań gminy Olecko w zakresie realizacji zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy,
- b) jest kontynuacją ustawowych zadań realizowanych w Gminie Olecko w roku 2015 i latach poprzednich,
- c) stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko do 2015 roku przyjętej uchwałą Nr XLIV/337/06 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30 marca 2006r.,

¹ Raport z badań „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej-EZOP Polska” Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2012

- d) opiera się na corocznych wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - e) jest poparty Diagnozą problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Olecko, sporządzoną w 2011 roku, uzupełnioną aktualnymi danymi z instytucji m.in. z Policji, MOPS, placówki leczenia odwykowego,
 - f) opiera się na diagnozie wynikającej z szerokich konsultacji społecznych w zakresie znajomości problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz potrzeby pogłębienia wiedzy w tym zakresie przez osoby dorosłe, sporządzonej w r. 2014,
 - g) jest adresowany do całej społeczności lokalnej, t.j. do wszystkich mieszkańców oraz placówek, instytucji zainteresowanych czynnym zaangażowaniem się w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych i innych uzależnień.
6. Problemem społecznym przypisanym do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego jest również problem przemocy w rodzinie.

Przedmiotowa w tym zakresie ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) w art.6 ust.2 zobowiązuje gminę do:

- a) tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (Program przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko na lata 2012-2018 uchwalony dnia 27 września 2012 r.),
- d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- e) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Wszystkie te działania mają na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA GMINY OLECKO

Gmina Olecko liczy 21.935 mieszkańców (stan na 31.10.2015). Spośród tej liczby 16.423 osób zamieszkuje na terenie miasta. Stopa bezrobocia na koniec września 2015r. w powiecie oleckim wynosiła 18,0%, była zdecydowanie wyższa od stopy krajowej (9,7%) oraz nieznacznie wyższa od stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim (16,0%) (informacja ze statystyki PUP).

Według diagnozy problemów społecznych, wykonanej przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie w czerwcu 2011 roku, problem nadużywania alkoholu jest wymieniany przez mieszkańców naszej gminy objętych badaniem jako jeden z ważniejszych problemów społecznych (obok bezrobocia i zubożenia społeczeństwa), 66% badanych uważa alkohol za towar szczególnie i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży.

Znaczącym problemem środowiskowym jest również przemoc. Ponad 50% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony swoich najbliższych.

Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest poważnym problemem, szczególnie wśród starszych uczniów. Przyznało się do niego 19% uczniów szkół podstawowych, 56% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 95% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Jako najczęstszą przyczynę sięgania po napoje alkoholowe młodzi ludzie wskazywali presję rówieśniczą, chęć zaimponowania, nie radzenie sobie z problemami oraz picie podczas okazji towarzyskich.

Nauka asertywności oraz stworzenie młodym ludziom atrakcyjnych możliwości spędzania czasu wolnego, podczas których będą mogli rozwijać swoje zainteresowania, może być ważnym elementem działań profilaktycznych.

Poniżej przedstawione są dane liczbowe wybranych zagadnień:

1. Rynek alkoholowy

W Gminie Olecko znajduje się **75** punktów sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 31 października 2015 r.), w tym:

Wg zawartości alkoholu	do spożycia	
	poza miejscem sprzedaży	w miejscu sprzedaży
do 4,5%	50	25
od 4,5% do 18%	47	10
powyżej 18%	45	15

2. Skala problemów społecznych - źródła informacji - Policja

Poniżej znajdują się statystyki związane z poszczególnymi problemami społecznymi. Dane pochodzą z lat 2013, 2014 i półrocze 2015.

		2013	2014	2015 I półrocze
Nadużywanie alkoholu	liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe złożonych do GKRPA	47	61	29
	osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	259	94	39
	osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	1	0	0
	prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	220	182	112
	prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	43	40	16
	zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	19	24	3
	liczba wypadków pod wpływem alkoholu	7	4	3
	podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	3	8	4
Przemoc domowa	liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	141	167	56
	liczba ofiar przemocy w rodzinie, w tym liczba kobiet / liczba mężczyzn / liczba nieletnich	170 (135/11/24)	176 (156/12/8)	59 (51/4/4)
	liczba sprawców przemocy domowej, w tym kobiet / mężczyzn	142 (5/137)	170 (7/163)	56 (1/55)
	liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	100	141	45
	liczba dzieci obecnych przy interwencji	34	Brak danych	Brak danych

3. Łamanie prawa

Kwalifikacja prawna	2013			2014			2015 (I półrocze)
	wszczęte	stwierdzone	zakończone	wszczęte	stwierdzone	zakończone	wszczęte
znęcanie się nad rodziną	22	6	22	15	5	11	7
groźba karalna	5	6	7	5	2	2	9
rozpijanie małoletniego	0	0	1	0	0	0	0
uchylanie się od płacenia alimentów	37	1	37	4	0	5	Brak danych

Przestępstwa na terenie powiatu Olecko	2013	2014	2015 (I półrocze)
kradzież z włamaniem	92	65	41
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	22	27	7
pobicie	9	7	4
uszkodzenie mienia	33	20	4
kradzież mienia	129	92	28
przestępstwa kryminalne	415	324	153
czyny karalne popełnione przez nieletnich -ogólnie	34	16	6

4. Wiedza osób dorosłych na temat uzależnień dzieci i młodzieży (konsultacje społeczne)

W roku 2014 w ramach konsultacji społecznych przeprowadzono badanie, które miało na celu zdiagnozowanie problemów związanych z używaniem alkoholu, środków psychoaktywnych i infoholizmu wśród dzieci i młodzieży oraz potrzeb pogłębienia wiedzy przez osoby dorosłe w tym zakresie.

Dokonano wówczas analizy 417 ankiet. Respondenci wskazali, że problem picia/nadużywania alkoholu dotyczy w 84,89% młodzieży szkoły gimnazjalnej, 43,65% badanych dostrzega ten problem u dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, a 6,47% respondentów sygnalizuje ten problem wśród dzieci uczęszczających do przedszkola.

Zagrożenie uzależnieniem od komputera, wg 85,13% respondentów, dotyczy dzieci szkoły podstawowej. Duża grupa ankietowanych (81,53%) widzi zagrożenie wśród młodzieży szkoły gimnazjalnej. Na problem uzależnienia od internetu wśród dzieci przedszkolnych zwraca uwagę 49,64% ankietowanych.

Potrzebę podwyższenia swojej wiedzy na temat zagrożeń deklarowało 66,43% ankietowanych.

Proponowane przez respondentów formy dostarczenia wiedzy to:

- materiały informacyjno – edukacyjne (51,08%),
- szkolenia (43,41%),
- doradztwo indywidualne (23,26%).

Proponowana tematyka szkoleń:

- uzależnienie od komputera i Internetu – (56,83%) badanych,
- używania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych (52,52%) badanych,
- picie/nadużywanie alkoholu (40,05%) badanych.

Spostrzeżenia i wnioski formułowane podczas spotkań związanych z konsultacjami:

- potrzeba edukowania młodych rodziców w kwestii nowoczesnych uzależnień, gdyż często oni wprowadzają nieświadomie swoje dzieci w świat Internetu,
- prowadzenie kompleksowych działań w stosunku do wszystkich członków rodziny, nie tylko zagrożonej jednostki, (uzależnienie dotyczy wszystkich członków rodziny),
- brak diagnoz i specjalistów ds. „nowych” uzależnień,
- potrzeba szkolenia wychowawców w świetlicach, w szczególności z programem socjoterapeutycznym,
- ważnym aspektem w walce z uzależnieniami są: działania długofalowe, połączenie sił instytucji, organizacji pozarządowych, JST, placówek oświatowo-wychowawczych oraz systematyczność działań.

W roku 2015, na potrzeby wdrażania nowych rozwiązań w profilaktyce, a w szczególności pracy pedagogów ulicznych, przeprowadzono badanie poczucia bezpieczeństwa w mieście Olecko. W danych wynika, że najtrudniejsza sytuacja związana z poczuciem bezpieczeństwa mieszkańców Olecka wiąże się ściśle z występowaniem problemu alkoholowego w danym środowisku.

III. ZASOBY LOKALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ

Na terenie Gminy Olecko pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie zajmują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Placówki oświatowe,
- 3) NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, zatrudniająca 4 certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień oraz lekarza specjalistę psychiatrii,
- 4) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prawnik i certyfikowany specjalista ds. przemocy w rodzinie –psycholog),
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 6) Komenda Powiatowa Policji,
- 7) Sąd Rejonowy i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 9) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- 10) Kościoł Katolicki i inne związki wyznaniowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej komisją, powołana przez Burmistrza, pracuje w składzie 6 - osobowym.

Do głównych zadań komisji należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) opiniowanie corocznych projektów gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) opiniowanie innych uchwał i zarządzeń służących realizacji programu,
- 4) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 5) kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Członkowie komisji podejmują działania w następujących zespołach:

- 1) ds. kontroli przestrzegania prawa w placówkach handlowych i gastronomicznych,

- 2) ds. motywowania do leczenia,
- 3) ds. kontroli zajęć edukacyjno- profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych i sportowych w szkołach.

Realizowane zadania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wyszczególnienie	2013	2014	2015 10 m-cy
posiedzenia komisji	12	13	6
posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywuującej	11	15	12
przeprowadzone rozmowy	62	87	64
kontrole punktów sprzedaży alkoholu	20	22	10
postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży alkoholu, w tym:	46	43	30
jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	7	6	7
zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	97 (dla 47 osób)	97 (dla 44 osób)	65 (dla 29 osób)
postanowienia negatywne	0	0	0

Do zespołu motywującego do leczenia w 2014 r. wpłynęło 61 wniosków, w 21 przypadkach zlecono przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, 20 wniosków skierowano do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

W roku bieżącym do końca października wpłynęło 52 wnioski, 35 osób skierowano na badanie do biegłych sądowych, a 28 wniosków skierowano do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Placówki oświatowe – na terenie gminy funkcjonuje 8 placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Olecko, w których naukę pobiera 2.151 uczniów.

W większości szkół podstawowych i gimnazjów realizowane są własne programy profilaktyczne oraz prowadzone różne formy zajęć pozalekcyjnych i sportowych z elementami profilaktyki. Celem tych działań jest zapobieganie problemom związanym z alkoholem i innymi uzależnieniami. Dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezpłatnie lub z niewielką dopłatą, korzystają co roku z wycieczki letniej i zimowej uwzględniającego zajęcia profilaktyczne.

Lp	Rok	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych i sportowych	w tym w nauce pływania	Liczba dzieci korzystających z wycieczki
1.	2012	552	300	156
2.	2013	539	231	151
3	2014	335	205	171
4	2015	372	277	165

Na terenie trzech placówek oświatowych (tj. Os. Siejnik, Gąski i Judziki) od wielu lat prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii, na które uczęszcza po 25 dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcją, głównie zamieszkujących na osiedlach po dawnych PGR. Dodatkowo dwie świetlice opiekuńczo-wychowawcze prowadzone są przez organizacje pozarządowe: TPD oraz Akcję Katolicką Caritas. Od roku 2014 prowadzona jest kolejna placówka wsparcia dziennego typu pracy podwórkowej prowadzona przez pedagogów ulicznych.

W roku 2016 planowane jest kontynuowanie finansowania placówek wsparcia dziennego oraz opiekuńczo-wychowawczych, w tym dożywianie dzieci i organizowanie dla nich wycieczki.

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, dofinansowywana w ramach programu, jest miejscem gdzie udzielana jest wszechstronna pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Poradnia Terapii Uzależnienia czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach umożliwiającym szeroki dostęp wszystkim potrzebującym (przed południem oraz do późnych godzin popołudniowych).

W roku 2014 z terapii pogłębionej korzystało 27 pacjentów, 11 osób zrezygnowało z terapii grupowej, z których 4 pozostało w kontakcie indywidualnym, a 2 uczestniczy w spotkaniach AA. Zanotowano również 11 pacjentów DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików), z których 6 czynnie uczestniczyło w terapii. Coraz częściej zdarzają się pacjenci z rozpoznaniem krzyżowym: alkohol – narkotyki. W roku 2014 zarejestrowano ich 30, w tym 4 nieletnich, w terapii uczestniczyło 7 osób, do ośrodków stacjonarnych skierowano 3 pacjentów. W roku 2014 Sąd skierował 14 pacjentów na leczenie ambulatoryjne, 9 osób podjęło leczenie.

W 2015 roku do końca października w zajęciach terapii pogłębionej czynnie uczestniczyło 31 pacjentów. Sąd skierował na przymusowe leczenie 12 pacjentów, z których 5 podjęło terapię. Ponadto 16 pacjentów podjęło dobrowolnie leczenie odwykowe, zostali oni zmotywowani przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych, Policję lub MOPS.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, to jednostka ukierunkowana na wszechstronną pomoc prawną, psychologiczną i terapeutyczną (grupa wsparcia i konsultacje indywidualne)

Korzystanie z usług Punktu przedstawia się następująco:

Rok	Liczba osób korzystających z usług prawnika	Liczba osób korzystających z porad specjalisty	Liczba osób korzystających z konsultacji psychologicznych	Ogółem
2012	141	112	103	356
2013	166	98	99	363
2014	141	65	94	300
2015 (10 m-cy)	124	45	71	240

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - ze świadczeń MOPS-u z powodu problemu uzależnień od alkoholu, skorzystało w 2013 r. 58 rodzin, w r. 2014 8 rodzin, w roku 2015 brak danych.

Główne powody przyznawania pomocy społecznej - źródło informacji - MOPS

Ogółem	2012	2013	2014
	1449	1923	1764
niepełnosprawność	100	96	109
bezrobocie	550	584	541
klęska żywiołowa	0	0	0
ubóstwo	31	64	97
bezzadność opiekuńczo-wychowawcza	92	67	64
długotrwała choroba	465	458	426
alkoholizm	35	58	8
inne	176	596	519

IV. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. **CEL** - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ust. 1 pkt 1 ustawy) - **szacunkowy koszt – 33.035 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Zapewnienie dostępu do bezpłatnej i kompleksowej terapii uzależnienia i współuzależnienia	<ol style="list-style-type: none"> 1) finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin w programie terapii pogłębionej (po zakończeniu intensywnej terapii podstawowej); 2) treningi terapeutyczne dla osób uzależnionych (ćwiczenia umiejętności zachowań konstruktywnych); 3) psychoterapia DDA; 4) sesje psychoterapii indywidualnej; 5) psychoterapia dla rodzin z problemem uzależnienia lub nadużywania alkoholu; 6) wspieranie działań grup samopomocowych (AA i AI –Anon)- zapewnienie lokalu do spotkań. 	<p>Placówka leczenia odwykowego</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	praca ciągła
2. Podniesienie wiedzy mieszkańców gminy na temat skutków nadużywania alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla placówki leczenia uzależnień oraz instytucji i organizacji współpracujących w rozwiązywaniu problemów alkoholowych; 2) przekazywanie informacji za pośrednictwem Internetu 	<p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	praca ciągła
3. Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1) kierowanie na badanie psychiatryczno-psychologiczne osób nadużywających alkoholu; 2) wnoszenie wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego; 3) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – przeprowadzanie rozmów motywujących przez członków Komisji; 4) badanie sytuacji rodzin, w których występują problemy alkoholowe i inne uzależnienia (na podstawie wywiadów środowiskowych i przeprowadzanych rozmów); kierowanie do grup wsparcia w razie potrzeby 	<p>Biegli sądowi</p> <p>Sąd Rejonowy</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Zespół ds. motywowania do leczenia</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Komenda Powiatowa Policji</p>	praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba osób korzystających z dodatkowych zajęć terapeutycznych (założenia – 15),
- 2) liczba badań psychiatryczno-psychologicznych (założenia - 20),
- 3) liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie (założenia – 18),
- 4) liczba osób korzystających z przymusowego leczenia (założenia – 5),
- 5) ilość przeprowadzonych rozmów motywujących (założenia – 60).

2. **CEL** – udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (art. 4¹ ust. 1 pkt 2 ustawy) - **szacunkowy koszt - 34.451 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Organizowanie pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym	<ol style="list-style-type: none"> 1) wczesne wykrywanie zagrożeń i zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinach – doskonalenie metod interwencji i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”; 2) informowanie o instytucjach , które udzielają pomocy oraz o formach pomocy, które mogą być świadczone członkom tych rodzin; 3) udzielanie pomocy w kierowaniu wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie przymusowego leczenia odwykowego; 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Placówki leczenia odwykowego</p> <p>Komenda Powiatowa Policji</p> <p>Internet</p>	praca ciągła
2. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania gminnych miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1) finansowanie dyżurów certyfikowanego specjalisty w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (2 godz. w tygodniu); 2) zapewnienie porad prawnych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie(24 dyżury rocznie); 3) zapewnienie pomocy psychologa specjalisty psychoterapii uzależnień (85 godz. rocznie); 4) prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy (3 godz. w tygodniu) oraz treningów terapeutycznych po zakończeniu cyklu zajęć grupowych (4 treningi po 10 godz.); 5) współpraca z organizacją „Niebieska Linia” (Punkt jest członkiem porozumienia „Niebieska Linia”), prenumerata specjalistycznych czasopism; 6) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie , w szczególności poprzez działania edukacyjne wzmacniające kompetencje rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; 	<p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Placówki oświatowe</p>	wg potrzeb

	7) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie; 8) współpraca ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;		
3. Zwiększenie wiedzy i kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym	1) zorganizowanie szkolenia dla różnych grup zawodowych w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i doświadczających przemocy w rodzinie; 2) zaopatrzenie Punktu w materiały biurowe, papiernicze i sanitarne; 3) zapewnienie dostępu do sieci Internet w Punkcie Konsultacyjno –Informacyjnym; 4) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; 5) pokrywanie kosztów utrzymania Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego	Instytucje szkolące Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- 1) ilość osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy, w tym instruktora, prawnika i psychologa (założenia – 280),
- 2) ilość przeszkolonych osób (założenia – 20).

3. **CEL** - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy) - **szacunkowy koszt – 346.000 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Zmiana postaw dorosłych wobec picia alkoholu przez dzieci i młodzież	1) dostarczenie wiedzy w zakresie uzależnień dzieci i młodzieży rodzicom, wychowawcom, opiekunom ; 2) udział w kampaniach ogólnopolskich propagujących szkodliwość nadużywania alkoholu , środków psychoaktywnych i innych uzależnień	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe Placówki oświatowe	rok szkolny praca ciągła

<p>2. Zmiana postaw dzieci i młodzieży wobec uzależnień i przemocy – alternatywne formy spędzania wolnego czasu</p>	<p>1) organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych dla młodzieży szkolnej jako elementu programów profilaktycznych w szkołach;</p> <p>2) organizacja zajęć sportowych ukierunkowanych na naukę lub utrwalanie umiejętności pływania dla uczniów z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym;</p> <p>3) kontynuowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci ze środowisk zagrożonych dysfunkcją, w Olecku, Gąskach i Judzikach (w tym dożywanie i organizacja wypoczynku) doposażenie siłowni zewnętrznej w dodatkowe urządzenia przy Zespole Szkół w Olecku;</p> <p>4) kontynuowanie działalności placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe</p> <p>5) zapewnienie dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, wymagających ochrony przed przemocą w rodzinie , półkolonii kolonii , obozów uwzględniających elementy profilaktyczne oraz zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych z elementami profilaktyki jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego; zorganizowanie siłowni zewnętrznej na Os. Lesk jako formy zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych</p> <p>6) organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z gminy Olecko, zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez działania pedagogów ulicznych (streetworking)</p>	<p>Placówki oświatowe Trenerzy, instruktorzy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>praca ciągła rok szkolny cały rok</p>
---	---	---	--

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w tym sportowych (założenia – 100 / 50);
- 2) liczba dzieci korzystających z w/w form wypoczynku (założenia 100);
- 3) liczba rodziców/opiekunów/wychowawców korzystających z różnych form dostarczania wiedzy (założenia 30).

4. **CEL** - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych (art. 4¹ ust. 1 pkt 5 ustawy) - **szacunkowy koszt 29.000 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. prawidłowa realizacja zadań określonych w programie i innych ustawach	<p>1) koordynowanie działań w zakresie realizacji Programu, w tym. m.in. wynagrodzenie pełnomocnika, członków komisji według zasad określonych w programie, podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pełnomocnika poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu ;</p> <p>2) wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych realizujących zadania wynikające z programu i posiadających zapisy statutowe związane z ochroną i promocją zdrowia, profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów alkoholowych- użyczenie pomieszczenia na prowadzenie szkoleń oraz zajęć profilaktycznych;</p> <p>3) udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych wniosków, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r . o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2014 r., poz.1118 z późn.zm.)</p> <p>4) wspieranie działalności zatrudnienia socjalnego (CIS lub KIS).</p>	<p>Samorząd gminny Organizacje pozarządowe</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	praca ciągła

5. **CEL** - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (art. 4¹ ust. 1 pkt 6 ustawy) - **szacunkowy koszt – 1.514 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi	<p>1) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, – odpowiedniego oznakowania stoisk z napojami alkoholowymi; <p>2) inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji w sprawach spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych;</p> <p>3) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych;</p>	<p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p>	<p>według harmonogramu kontroli</p> <p>praca ciągła</p>

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba kontroli placówek handlowych i gastronomicznych (założenia 20 placówek),
- 2) liczba ujawnionych przypadków łamania prawa (założenia – 1),

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie realizacji w/w zadań, określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Na realizację w/w zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii -Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom – wynagrodzenie miesięcznie 850 zł brutto.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

Zasady wynagradzania członków komisji powołanej na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy:

Wynagrodzenie w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016r. za następujące czynności:

- a) za przeprowadzenie kontroli placówek handlowych i gastronomicznych (min. 4 placówki),
- b) za kontrolę prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych, pozalekcyjnych z elementami profilaktyki oraz sportowych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjum (min. 2 zajęcia),
- c) za przeprowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego i sporządzenie notatek urzędowych z tych rozmów (min. 6 zaproszonych osób na jedno posiedzenie),
- d) za udział w posiedzeniu , na którym opiniowane są wnioski o udzielenie dotacji, wydawane opinie w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opiniowane projekty uchwał podejmowane zgodnie z gminnym programem oraz wykonywane są inne czynności służące realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zgodnie z art. 4 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity – Dz.U. z 2015 r., poz.1286 z późn.zm./, należy do zadań własnych gmin.

Zadania są szczegółowo określone w w/w ustawach.

Realizacja zadań, zgodnie z art. 4 ust.2 zd.1 ustawy, prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Olecko w roku 2015 oraz w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz zapewnienie bezpłatnego dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin z problemem nadużywania alkoholu oraz doświadczających przemocy w rodzinie.

Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko do roku 2015, a także opiera się na założeniach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015. Poprzedzony został wykonaniem diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w roku 2011 uzupełnionej o aktualne dane z instytucji oraz szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych pod koniec 2014 roku.

Program jest adresowany do całej społeczności lokalnej zarówno mieszkańców jak i instytucji zaangażowanych w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i innych uzależnień.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.